

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1251/QĐ-TTg

Hà Nội, ngày 26 tháng 10 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt Chương trình tăng cường năng lực phòng ngừa,
ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia đến năm 2030**

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

Căn cứ Luật Tổ chức Chính phủ ngày 19 tháng 6 năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019;

Căn cứ Luật Bảo vệ môi trường ngày 17 tháng 11 năm 2020;

Căn cứ Nghị quyết số 06/NQ-CP ngày 21 tháng 01 năm 2021 của Chính phủ về Ban hành Chương trình hành động tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường theo kết luận số 56-KL/TW ngày 23 tháng 8 năm 2019 của Bộ Chính trị,

Theo đề nghị của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Chương trình tăng cường năng lực phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia đến năm 2030 (sau đây gọi tắt là Chương trình) với các nội dung sau:

I. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI

- Đối tượng của Chương trình: Các lực lượng, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến hoạt động phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

- Phạm vi thực hiện: Trên toàn quốc; đối với các sự cố môi trường có phạm vi ô nhiễm, suy thoái môi trường trên địa bàn từ 02 đơn vị hành chính cấp tỉnh trở lên, thuộc quản lý của hai bộ, ngành trở lên hoặc có phạm vi ô nhiễm, suy thoái môi trường xuyên quốc gia.

II. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung: Hoàn chỉnh hệ thống tổ chức lực lượng và nâng cao năng lực dự báo, cảnh báo, phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia đến năm 2030.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Giai đoạn 2023 - 2025

- Hoàn thành việc sửa đổi, bổ sung quy định pháp luật về giám sát, cảnh báo và ứng phó sự cố môi trường quốc gia, kiện toàn hệ thống tổ chức, bổ sung chức năng, nhiệm vụ, chế độ, chính sách cho các lực lượng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia; xây dựng cơ chế phối hợp trong công tác phòng ngừa, phát hiện và ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

- Hoàn thành việc xây dựng bộ kịch bản, quy trình ứng phó, các tài liệu hướng dẫn và thực hiện việc điều tra, khảo sát, đánh giá nguy cơ sự cố môi trường cấp quốc gia trên phạm vi cả nước.

- Hoàn thiện hệ thống quan trắc, nâng cao năng lực giám sát, cảnh báo; hoàn thành việc xây dựng cơ sở dữ liệu về lực lượng, phương tiện ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

- 100% kế hoạch ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia của các bộ, ngành, địa phương được ban hành.

- Tăng cường hợp tác quốc tế trong giám sát, cảnh báo và ứng phó sự cố môi trường.

b) Giai đoạn 2026 - 2030

Hoàn thành việc nâng cao năng lực cho các lực lượng tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia; 100% cán bộ trực tiếp thực hiện nhiệm vụ ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia được đào tạo, tập huấn nâng cao trình độ và năng lực thực hành các giải pháp kỹ thuật.

III. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Hoàn thiện chính sách, pháp luật về phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia

a) Nghiên cứu sửa đổi, bổ sung chức năng, nhiệm vụ ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia cho lực lượng của các bộ, ngành, địa phương trong hệ thống ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

b) Nghiên cứu, hoàn thiện chế độ, chính sách cho lực lượng thực hiện chức năng, nhiệm vụ ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

c) Nghiên cứu sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các quy định về cơ chế huy động, sử dụng nguồn lực, quản lý tài chính trong thực hiện ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

2. Hoàn thiện hệ thống tổ chức lực lượng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia:

a) Sắp xếp, kiện toàn hệ thống tổ chức lực lượng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia trên cơ sở lực lượng của Bộ Quốc phòng và các bộ, ngành, địa phương để đảm bảo thực hiện tốt các nhiệm vụ: Quan trắc; sơ tán người dân, tài sản; hỗ trợ y tế ban đầu; ứng phó, khắc phục hậu quả; bảo đảm an ninh trật

tự; trong đó, Trung tâm hành động quốc gia khắc phục hậu quả chất độc hóa học và môi trường (NACCET) là lực lượng nòng cốt bảo đảm hoạt động, kịp thời, hiệu lực, hiệu quả.

b) Tổ chức, sử dụng các lực lượng phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia bảo đảm hiệu quả; cảnh báo, ứng phó kịp thời, linh hoạt, rõ trách nhiệm, huy động, phối hợp đồng bộ, thống nhất các lực lượng khi sự cố xảy ra theo quy trình do Bộ Quốc phòng quy định, trong đó cần đảm bảo nguyên tắc:

- Địa phương nơi xảy ra sự cố phải báo cáo ngay cho cấp có thẩm quyền để đánh giá, phân cấp, ứng phó sự cố, đồng thời thông báo cho NACCET để sẵn sàng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

- Bộ Quốc phòng là cơ quan chủ trì, tổ chức ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia, huy động lực lượng của các bộ, ngành, địa phương tham gia; chỉ đạo lực lượng nòng cốt thành lập sở chỉ huy hiện trường để tổ chức, điều phối các lực lượng tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

3. Nâng cao năng lực giám sát, cảnh báo của các trạm quan trắc phục vụ ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia

a) Nâng cấp các trạm quan trắc môi trường hiện có của Bộ Quốc phòng, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Khoa học và Công nghệ.

b) Nghiên cứu, dự báo các tình huống sự cố môi trường cấp quốc gia.

c) Xây dựng, cập nhật cơ sở dữ liệu về nguy cơ sự cố môi trường cấp quốc gia trên phạm vi cả nước; cơ sở dữ liệu hiện trạng môi trường từ hệ thống trạm quan trắc của Bộ Quốc phòng, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Khoa học và Công nghệ.

4. Nâng cao năng lực ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia

a) Xây dựng bộ kịch bản, quy trình ứng phó, các tài liệu hướng dẫn ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia làm cơ sở cho công tác chỉ huy, điều hành và phối hợp giữa các bộ, ngành, địa phương.

b) Trang bị phương tiện, thiết bị, cơ sở vật chất đảm bảo cho các lực lượng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia của các bộ, ngành, địa phương, trong đó, tập trung kiện toàn tổ chức, đầu tư trang thiết bị cho các lực lượng nòng cốt tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia. Xây dựng cơ sở dữ liệu quản lý lực lượng, phương tiện ứng phó sự cố môi trường quốc gia.

c) Tổ chức huấn luyện, đào tạo, nâng cao trình độ cho các lực lượng tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia. Tổ chức diễn tập ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia (05 năm một lần hoặc đột xuất).

d) Đảm bảo dự trữ quốc gia về các mặt hàng thiết yếu, các trang thiết bị ứng phó sự cố môi trường.

5. Nâng cao nhận thức về phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia

a) Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật nâng cao nhận thức về những nguy cơ, tác hại của sự cố môi trường cấp quốc gia; về vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân trong hoạt động bảo vệ môi trường nói chung, công tác phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia nói riêng.

b) Tăng cường quản lý, kiểm tra, xử lý vi phạm đối với các cơ sở có nguy cơ gây ô nhiễm môi trường theo quy định của pháp luật.

6. Tăng cường hợp tác quốc tế trong nghiên cứu, tổ chức ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia

a) Xây dựng chương trình hợp tác song phương và đa phương với các quốc gia và các tổ chức quốc tế có liên quan về ứng phó sự cố môi trường. Chuẩn bị phương án và sẵn sàng cử lực lượng, phương tiện tham gia huấn luyện, diễn tập, ứng phó sự cố môi trường trong khu vực và quốc tế.

b) Tăng cường trao đổi thông tin, dữ liệu về các nguy cơ xảy ra sự cố môi trường; hợp tác nghiên cứu, ứng dụng, chuyển giao công nghệ phục vụ ứng phó sự cố môi trường.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Từ nguồn ngân sách nhà nước bố trí trong dự toán chi thường xuyên và kế hoạch đầu tư công trung hạn hàng năm của các bộ, ngành, cơ quan trung ương, hội, đoàn thể liên quan và các địa phương theo phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành; các chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, dự án, đề án liên quan khác để thực hiện các hoạt động của Chương trình theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước.

2. Đóng góp, hỗ trợ hợp pháp của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước.

3. Các bộ, ngành và địa phương lập dự toán ngân sách hàng năm để thực hiện Chương trình. Việc quản lý, sử dụng kinh phí theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước, pháp luật về đầu tư công và các văn bản hướng dẫn liên quan.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Bộ Quốc phòng

a) Chủ trì hướng dẫn, đôn đốc, kiểm tra, đánh giá kết quả triển khai thực hiện Chương trình; kịp thời báo cáo, đề xuất điều chỉnh mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp của Chương trình phù hợp với tình hình thực tế; tham mưu tổ chức sơ kết, tổng kết thực hiện Chương trình.

b) Chủ trì xây dựng và hướng dẫn thực hiện quy trình phân cấp, ứng phó, cơ chế phối hợp giữa các bộ, ngành, địa phương trong ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

c) Chủ trì tham mưu cho Ủy ban quốc gia Ứng phó sự cố, thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn trong nghiên cứu, đề xuất kiện toàn tổ chức và bổ sung chức năng, nhiệm vụ cho các lực lượng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia; rà soát, đề xuất sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện chế độ, chính sách liên quan phục vụ công tác ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia; ban hành và hướng dẫn thống nhất về triển khai thực hiện kế hoạch ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

d) Chỉ đạo NACCET và các cơ quan, đơn vị thuộc quyền quản lý tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia. Chủ trì nghiên cứu đánh giá, sửa đổi, bổ sung theo thẩm quyền hoặc đề nghị cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung chức năng, nhiệm vụ ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia cho NACCET để phù hợp với tình hình thực tiễn.

đ) Xây dựng lực lượng, bố trí nguồn lực, trang thiết bị, phương tiện ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia cho lực lượng nòng cốt theo thẩm quyền; tăng cường dự trữ quốc gia các mặt hàng thiết yếu, các trang thiết bị ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

e) Xây dựng, thực hiện chương trình, nhiệm vụ, dự án nghiên cứu, sản xuất trang thiết bị, vật tư, nâng cao năng lực cho các lực lượng quân đội tham gia ứng phó sự cố môi trường.

g) Xây dựng, cập nhật cơ sở dữ liệu về hiện trạng, nguy cơ sự cố môi trường cấp quốc gia, lực lượng và phương tiện ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

h) Tổ chức huấn luyện, diễn tập, đào tạo, nâng cao năng lực cho các lực lượng tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

2. Bộ Công an

a) Chỉ đạo các lực lượng Cảnh sát phòng, chống tội phạm môi trường, Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, Cơ quan điều tra các cấp, Công an các đơn vị, địa phương sẵn sàng tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

b) Chỉ đạo và bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội tại khu vực xảy ra sự cố môi trường cấp quốc gia; điều tra làm rõ nguyên nhân gây ra sự cố môi trường cấp quốc gia theo quy định của pháp luật.

c) Khai thác hiệu quả Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, căn cước công dân để cung cấp thông tin dân cư địa bàn xảy ra sự cố theo yêu cầu của các đơn vị chức năng để phục vụ việc xây dựng phương án ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

3. Bộ Tài nguyên và Môi trường

a) Chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành, địa phương tăng cường quản lý, kiểm tra, xử lý vi phạm đối với các cơ sở có nguy cơ gây ô nhiễm môi trường theo quy định của pháp luật.

b) Tăng cường năng lực cho các trạm quan trắc, kiểm soát ô nhiễm môi trường trong phạm vi quản lý.

c) Phối hợp với Bộ Quốc phòng tổ chức tập huấn, huấn luyện, diễn tập, đào tạo lực lượng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

4. Bộ Khoa học và Công nghệ

a) Nghiên cứu lồng ghép các nhiệm vụ vào các chương trình khoa học và công nghệ cấp quốc gia có liên quan; đề xuất giải pháp công nghệ nâng cao năng lực ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

b) Tăng cường năng lực cho hệ thống quan trắc phóng xạ môi trường thuộc phạm vi quản lý.

c) Phối hợp với Bộ Quốc phòng tổ chức tập huấn, huấn luyện, diễn tập, đào tạo lực lượng ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia do các tác nhân bức xạ - hạt nhân gây ra.

5. Bộ Kế hoạch và Đầu tư

Rà soát, tổng hợp trình cấp có thẩm quyền xem xét, bố trí kế hoạch đầu tư công trung hạn hàng năm cho các dự án thuộc Chương trình được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt theo quy định của pháp luật về đầu tư công.

6. Bộ Tài chính

a) Chủ trì, phối hợp với các bộ, cơ quan trung ương tổng hợp, bố trí kinh phí thường xuyên thực hiện nhiệm vụ ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia, trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và các văn bản hướng dẫn.

b) Rà soát, nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung các quy định có liên quan về quy chế quản lý tài chính cho hoạt động ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia.

7. Các bộ, ngành, địa phương trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ được giao, xây dựng, ban hành kế hoạch ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia theo hướng dẫn của Bộ Quốc phòng (Cơ quan thường trực Ủy ban quốc gia Ứng phó sự cố, thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn); nâng cấp cơ sở vật chất, phương tiện, trang thiết bị, tổ chức huấn luyện, diễn tập, nâng cao năng lực ứng phó sự cố môi trường cho các lực lượng thuộc phạm vi quản lý; sẵn sàng cử lực lượng tham gia ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia khi được huy động.

8. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương

a) Phối hợp với các bộ, ngành, địa phương liên quan xây dựng và triển khai thực hiện các dự án, nhiệm vụ thành phần của Chương trình theo hướng lồng ghép với các chương trình, đề án, dự án khác có liên quan của bộ, ngành, địa phương.

b) Rà soát, xây dựng lực lượng, phương tiện phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia trên cơ sở lực lượng hiện có của địa phương phù hợp với các quy định khác về phòng ngừa, ứng phó sự cố môi trường.

c) Tăng cường năng lực, nguồn lực ứng phó sự cố môi trường cấp quốc gia theo quy định.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký ban hành.

Điều 3. Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và các tổ chức, cá nhân có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Văn phòng Trung ương và các Ban của Đảng;
- Văn phòng Tổng Bí thư;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- Cơ quan Trung ương của các đoàn thể;
- BQP: Cục CHCN/BTTM, Binh chủng Hóa học, NACCET;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, Trợ lý, Thư ký PTTg Trần Hồng Hà, TGĐ Công TTĐT, các Vụ: PL, TH, KTTH, CN, NN, QHĐP;
- Lưu: VT, KGVX (3b).

**KT. THỦ TƯỚNG
PHÓ THỦ TƯỚNG**

Trần Hồng Hà